

12 JUN 2002

**THE READINESS OF HEALTH OFFICER IN HEALTH
EVALUATION IN HEALTH CENTER AREA 9**

AMORNSRI YORTKHAM

With compliments
of

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN PUBLIC HEALTH ADMINISTRATION
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2002

ISBN 974-04-1508-3

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH

A 5243

2002

e.2

Copyright by Mahidol University

4238503 PHPH/M : MAJOR: PUBLIC HEALTH ADMINISTRATION;
M.Sc. (PUBLIC HEALTH)

KEY WORDS : READINESS / HEALTH EVALUATION / HEALTH
OFFICERS / HEALTH CENTERS

AMORNSRI YORTKHAM: READINESS OF HEALTH OFFICERS FOR
HEALTH EVALUATION IN HEALTH CENTERS IN AREA 9. THESIS ADVISORS:
PIYATHIDA TRIDECH Dr.P.H., WONGDYAN PANDII Dr.P.H., NIPON
CHINANONWAIT M.D., 132 P. ISBN 974-04-1508-3

Evaluation is an important process in administration. Work evaluation indicates performance and efficiency of work implementation, and evaluation results can be used to improve and solve problems. Therefore, the purpose of this research was to evaluate the level of the readiness of health officers for health evaluation in health centers in area 9. The sample group used in the research consisted of 143 health officers, who were working in health centers in public health area 9.

It was found that the health officers in health centers had evaluation readiness at a high level, (79.7%). Their readiness components concerning physiology, attitude and information management systems were at a high level, while readiness concerning knowledge and environment were at a medium level. Most of the health officers were male, with an average age of 33.6 years, married, and had a level of position 5. Their average monthly income was 12,341.19 bath. Most had a diploma when they started government service, and most furthered their study until they finished a bachelor's degree. Average years of government service was 12.8, and average years in the current work position was 3.9. Most previously received evaluation training and had evaluating experience, and average evaluating experience was 2.9 years. The health officers in health centers had role perception, work motivation, evaluating resources, information receiving and work supervision at a medium level. (50.3, 83.9, 73.4, 90.2 and 69.9 percent, respectively). When independent variables and dependent variables were analyzed to find out relationships, it was found that evaluation training, role perception, work motivation, evaluating resources, information receiving and work supervision were related to readiness of health officers in health evaluation with statistical significance (p -value < 0.05). This research suggests that health officers in health centers should organize their information systems and data checking systems by using modern technology, and resource support from the district/province level should be directed to needs of the health center. The personnel in each health center should be developed to be able to conduct evaluations by receiving evaluation training and evaluation practice which consists of only contents usable in actual work operations. Officers in health centers should be supported to have the opportunity to exchange knowledge and skills, especially those related to evaluation. Evaluation should be included as a mission for the health stations and evaluation results must be presented very 6 months. Furthermore, administrators at provincial and district levels should use work demonstration as a method to stimulate evaluation at the health station level.

4238503 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : บริหารสาธารณสุข ; วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์)

อมรศรี ยอดคำ : ความพร้อมในการประเมินผลของนักวิชาการสาธารณสุขในสถานอนามัย
พื้นที่สาธารณสุขเขต 9 (THE READINESS OF HEALTH OFFICER IN HEALTH EVALUATION IN
HEALTH CENTER AREA 9). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ปิยธิดา ตรีเดช ศ.ค, วงเดือน ปั่นดี
ศ.ค., นิพนธ์ ชินานนท์เวช พ.บ.,ส.ม. 132 หน้า. ISBN 974-04-1508-3

การประเมินผลเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งของการบริหารงาน ช่วยให้ทราบถึงประสิทธิผล
และประสิทธิภาพของการดำเนินงาน สามารถนำผลการประเมินที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาต่างๆ
ได้ ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความพร้อมในการประเมินผลของนักวิชาการสาธารณสุข
ในสถานอนามัยพื้นที่สาธารณสุข เขต 9 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักวิชาการสาธารณสุขที่ปฏิบัติงาน
จริงในสถานอนามัย พื้นที่สาธารณสุข เขต 9 จำนวน 143 คน

ผลการวิจัยพบว่า นักวิชาการสาธารณสุขในสถานอนามัยมีความพร้อมในการประเมินผลงานอยู่ใน
ระดับสูง ร้อยละ 79.7 โดยมีองค์ประกอบของความพร้อมด้านกายภาพ ทักษะคิด และการจัดระบบข้อมูลข่าวสาร
อยู่ในระดับสูง ส่วนความพร้อมด้านความรู้และสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง นักวิชาการสาธารณสุข
ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 33.6 ปี ส่วนใหญ่สมรสแล้วและอยู่ในระดับตำแหน่งระดับ 5 โดยมีรายได้เฉลี่ย
ต่อเดือน 12,341.19 บาท บรรจบราชการด้วยวุฒิการศึกษาาระดับประกาศนียบัตร และมีการศึกษาต่อจนจบ
ปริญญาตรี อายุราชการเฉลี่ย 12.8 ปี ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขเฉลี่ย 3.9 ปี ส่วนใหญ่
เคยได้รับการอบรมประเมินผลและเคยมีประสบการณ์ในการประเมินผล โดยมีระยะเวลาของประสบการณ์โดย
เฉลี่ย 2.9 ปี และนักวิชาการสาธารณสุขในสถานอนามัยมีการรับรู้บทบาท แรงจูงใจในการทำงาน ทรัพยากรการ
ประเมินผล การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการนิเทศงานอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 50.3 , 83.9 , 73.4 , 90.2 และ
69.9 ตามลำดับ เมื่อนำตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า การฝึกอบรมประเมินผล การ
รับรู้บทบาท แรงจูงใจในการทำงาน ทรัพยากรการประเมินผล การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการนิเทศงาน มีความ
สัมพันธ์กับความพร้อมในการประเมินผลนักวิชาการสาธารณสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย นักวิชาการสาธารณสุขในสถานอนามัยควรพัฒนาตนเองโดยการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่าน
สื่อต่าง ๆ สถานอนามัยควรมีระบบการจัดการข้อมูลและระบบการตรวจสอบข้อมูล โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย
การสนับสนุนทรัพยากรต่างๆจากระดับอำเภอ / จังหวัดควรให้ตรงกับความต้องการของสถานอนามัย ควรพัฒนา
บุคลากร ในสถานอนามัยทุกคนให้สามารถทำการประเมินผลได้โดยการเข้ารับการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติการ
ประเมินผลที่มีเนื้อหาเฉพาะสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ในสถานอนามัยมีโอกาสแลกเปลี่ยน
ความรู้ ทักษะ โดยเฉพาะการประเมินผล กำหนดเป็นภาระงานของสถานอนามัยที่จะต้องนำเสนอผลการ
ประเมินทุก 6 เดือน ผู้บริหารระดับจังหวัด ระดับอำเภอควรใช้การนิเทศงานเป็นกลวิธีในการกระตุ้นให้มีการ
ประเมินผลในระดับสถานอนามัย.